

Literatuur

- BENTINCK, G. A. Graaf & A. DIAKONOFF, 1968. De Nederlandse Bladrollers (Tortricidae). *Monogr. Ned. ent. Ver.* 3.
- HANNEMANN, H. J., 1961. Die Tierwelt Deutschlands 48. Kleinschmetterlinge oder Microlepidoptera. I. Die Wickler (s. str.) (Tortricidae).
- HUGGINS, H. C., 1953. Notes on Microlepidoptera. *Entomologist's Rec. J. Var.* 65: 320—321.
- SCHÜTZE, K. T., 1931. Die Biologie der Kleinschmetterlinge.

Summary

Three species of Microlepidoptera, new to the Netherlands fauna, are mentioned, all taken or bred in the south-east of the province of Limburg.

Simpelveld, Pleistraat 20.

Vondsten van *Naucoris maculatus* Fabricius en een macroptere *Microvelia umbricola* Wróblewski in het Nieuwkoopse plassen gebied (Heteroptera)

door

E. J. VAN NIEUKERKEN

Tijdens een bezoek aan de Nieuwkoopse plassen op 1 mei 1971 werd tussen 67 aptere exemplaren van de oppervlaktewants *Microvelia umbricola* Wróblewski, 1938 één macropteer exemplaar verzameld. Het monster werd genomen in de ongeveer 2 meter brede sloot die aan de zuidwestrand van de purperreigerkolonie door veenmosrietland loopt. (Top. kaart 31 D, coördinaten: x = —39.920, y = —1.080).

Er was weinig drijvende watervegetatie, bestaande uit *Utricularia vulgaris*, *Lemna trisulca* en *Ricciella fluitans*. De begeleidende oppervlaktewantsen waren *Hydrometra gracilentata* brachypteer (1 ex.), *Hebrus ruficeps* micropteer (2 exx.), *Microvelia reticulata* apteer (10 exx.), *Gerris argentatus* macropteer (4 exx.), en *Gerris odontogaster* macropteer (2 exx.). Verder werden de volgende waterwantsen gevangen: *Plea leachi*, *Notonecta glauca*, *Cymatia coleoptrata*, *Hesperocorixa linnei* en *Sigara striata* in aantal en 1 ♂ van *Sigara fossarum*. Tot nu waren er sinds *Microvelia umbricola* in Nederland herkend werd (HIGLER, 1962) nog geen macroptere exemplaren uit Nederland gemeld. Het betreft hier een mannelijk exemplaar. Ook de vondst van *Hebrus ruficeps* Thomson, 1871 verdient vermelding. Voor zover mij bekend is de soort nog niet eerder in het westen van ons land gevonden, doch is m.i. overal waar *Sphagnum*-vegetaties zijn, wel te verwachten.

Samen met J. VAN TOL en G. VAN DER VELDE werd op 15 september 1971 een tweede bezoek aan de plassen gebracht. Nu troffen we tot onze verrassing in twee sloten de waterwants *Naucoris maculatus maculatus* Fabricius, 1798 aan, een soort die sinds 1935 niet meer uit Nederland was gemeld (NIESER, 1966). De eerste vindplaats betreft de sloot die ongeveer 30 meter ten zuidwesten van de

hierboven genoemde sloot, eveneens in veenmosrietland ligt (Top. kaart 31 D, coördinaten: $x = -39.920$, $y = -1.140$). De sloot is circa 3 meter breed, 0,6 meter diep en de bodem bestaat grotendeels uit halfverteerde plantenresten. De drijvende waterplanten-vegetatie, die ongeveer 10% van de sloot bedekte, bestond uit *Ceratophyllum demersum*, *Utricularia vulgaris*, *Lemna trisulca* en *Ricciella fluitans*. Verzameld werden 1 ♂ en 2 nymfen van *Naucoris*, de waterwantsen *Ilyocoris cimicoides*, *Ranatra linearis*, *Plea leachi*, *Notonecta glauca*, *Cymatia coleoptrata*, *Hesperocorixa linnei* en *Sigara striata* en de oppervlaktewantsen *Mesovelgia furcata* apteer, *Hydrometra gracilentata* micropteer, *Microvelia reticulata* apteer, *Gerris argentatus* macropteer en apteer en *Gerris lacustris* macropteer.

De tweede vindplaats van *Naucoris maculatus* is een sloot die, ongeveer een kilometer naar het zuidwesten ligt en tussen weilanden loopt (Top. kaart 31 D, coördinaten: $x = -40.820$, $y = -1.440$). Deze sloot is 4 meter breed, 0,5 meter diep met een modderige bodem en een ruim 50% bedekkende drijfvegetatie bestaande uit *Spirodela polyrhiza*, *Lemna gibba*, platte vorm, *Lemna trisulca*, *Wolffia arrhiza*, *Azolla filiculoides*, *Hydrocharis morsus-ranae* en *Ceratophyllum demersum*.

Verzameld werden 5 ♂♂, 3 ♀♀ en 2 nymfen. De overige waterwantsen waren hier: *Ilyocoris cimicoides*, *Plea leachi*, *Notonecta glauca*, *Cymatia coleoptrata*, *Hesperocorixa linnei*, *Sigara striata* en de oppervlaktewants *Mesovelgia furcata*.

Het feit dat de soort op deze dag in twee van de drie monsters werd aangetroffen, doet vermoeden dat de soort meer in het plassengebied voorkomt en mogelijk ook in de andere Vechtplassen, waar *Naucoris* vroeger ook al eens gevonden is (RECLAIRE, cit. in NIESER, 1966: Vinkeveen).

Naucoris maculatus is nu bekend van Berlicum, Oisterwijk (N.B.), Vinkeveen (Utr.) en Nieuwkoop (Z.H.) (zie NIESER 1966 en 1968).

Een overzicht van al onze waarnemingen betreffende vegetatie en fauna in de Nieuwkoopse plassen zal waarschijnlijk in De Levende Natuur gepubliceerd worden.

Voor het kritisch doornemen van het artikel dank ik nog J. C. VAN VAUPEL-KLEIN en G. VAN DER VELDE.

Summary

During a visit to the "Nieuwkoopse plassen", a combination of shallow lakes in the province of South Holland, one macropterous specimen of *Microvelia umbricola* was met with among 67 apterous ones. It is the first macropterous specimen known from the Netherlands. At a second visit *Naucoris maculatus* was collected. This species had not been mentioned from the country since 1935.

Literatuur

- HIGLER, L. W. G., 1962. *Microvelia umbricola* Wróblewski, een nieuwe wants (Het.) voor Nederland. *Ent. Ber., Amst.* 22: 65—66.
- NIESER, N., 1966. Gegevens over de verspreiding van waterwantsen in Nederland. I. Cryptocerata. *Hydra N.S.* 2 (1): 1—17.
- , 1968. De Nederlandse water- en oppervlaktewantsen. *Wetensch. Meded. K. N. N. V.*, no. 77, 56 p.

Den Haag, Jozef Israëlslaan 34.